Procesarea Semnalelor

Laboratorul 10

Antrenarea dicționarelor

1 Eliminarea zgomotului dintr-o imagine

Scopul acestui laborator este de a elimina zgomotul dintr-o imagine (*denoising*), prin antrenarea unui dicționar pentru reprezentări rare.

Algoritmii și structurile de date care vă vor ajuta în rezolvarea temei se regăsesc în biblioteca dictlearn¹. Documentația oficială a acesteia este disponibilă aici.

Figura 1: Eliminarea zgomotului. a) Imaginea originală. b) Imaginea alterată de zgomot. c) Imaginea rezultată.

 $^{^1 \}mbox{\it Dictionary Learning Toolbox}.$ Autori: Paul Irofti, Denis Ilie-Ablachim și Bogdan Dumitrescu

Privire de ansamblu

În paragrafele de mai jos, vom folosi notația/denumirile vectorilor din documentația oficială dictlearn.

Generarea imaginii cu zgomot

În primă fază, veți altera conținutul imaginii I (figura 1, a)), prin modificarea valorii fiecărui pixel: veți adăuga la fiecare pixel un zgomot (un număr), generat după o distribuție normală de medie 0 și deviație standard σ . Veți obține astfel imaginea Inoisy (figura 1), b)).

Descompunerea în patch-uri

Pentru eliminarea zgomotului veți utiliza metoda *patch*-urilor distincte și care nu se suprapun.

Pentru a obține semnalele Y ce vor fi utilizate ulterior în antrenare, trebuie mai întâi să **extragem** *patch*-**urile** din imagine. Fiecare semnal va fi un *patch* de dimensiune $p \times p$, vectorizat.

Antrenarea dicționarului

Eliminarea zgomotului presupune învățarea unui dicționar D și a reprezentării rare corespunzătoare X, care să reprezinte cât mai bine datele inițiale Y.

Intuiția este că dicționarul învățat va putea reprezenta numai tipare recurente din imagini, neputând învăța zgomotul. Astfel, la reconstrucția datelor inițiale pe baza dicționarului învățat, se va elimina zgomotul.

Dicționarul **D** se inițializează aleator și se normalizează, fiecare din cele n coloane este un vector de medie 0 și normă (lungime) 1. Dicționarul **D** este redundant, conține mult mai multe coloane decât cele $m = p \times p$ coloane necesare unei baze din $\mathbb{R}^m$.

Calcularea reprezentării rare

Învățarea reprezentării rare $\mathbf{X}$ și a dicționarului $\mathbf{D}$ se realizează utilizând algoritmii OMP si K-SVD.

La finalul antrenării, veți calcula reprezentarea rară a imaginii cu zgomot, folosind dicționarul antrenat anterior. Pentru aceasta puteți folosi metoda omp, ce găsește reprezentarea rară a semnalelor pe baza nivelului de sparsitate impus s.

Obțineți astfel reprezentarea X_c , în baza căreia reconstruiți imaginea Ic, care nu ar trebui să conțină zgomot.

Figura 1, c) prezintă imaginea din care a fost eliminat zgomotul, Ic.

Evaluarea performanței

Pentru a evalua performanța soluției, veți folosi *Peak Signal to Noise Ratio* (PSNR). Veți determina PSNR între imaginea *denoised* și imaginea originală, respectiv între imaginea *noisy* și cea originală. O valoare mai mare în primul caz indică o recuperare fidelă a imaginii inițiale.

2 Ghid Python

În acest laborator veți avea nevoie de bibliotecile numpy, matplotlib, sklearn și dictlearn.

scikit-learn este o bibliotecă generalistă de învățare automată. O vom folosi doar pentru funcționalitățile utilitare de prelucrare a datelor. Se poate instala prin comanda pip install sklearn.

Pentru a instala pachetul *Dictionary Learning*, utilizați comanda pip install dictlearn. Ulterior îl puteți încărca prin secvența

```
from dictlearn import DictionaryLearning
iar prin secvența
```

```
from dictlearn import methods
```

puteți încărca și modulul ce conține metode pentru algoritmii de reprezentări rare și pentru actualizarea dicționarului.

În implementarea voastră, utilizați următoarele valori ale parametrilor:

```
p = 8  # dimensiunea unui patch (numar de pixeli)

s = 6  # sparsitatea

N = 1000  # numarul total de patch-uri
```

```
n = 256  # numarul de atomi din dictionar
K = 50  # numarul de iteratii DL
sigma = 0.075  # deviatia standard a zgomotului
```

Pentru a încărca o imagine în memorie, importați mai întâi submodulul image din biblioteca matplotlib,

```
from matplotlib import image
```

iar apoi folosiți secvența de cod

```
I = image.imread('nume_imagine.png')
```

Dacă imaginea **nu** este deja reprezentată ca *float* (verificați I.dtype), cu intensitățile pixelilor cuprinse între 0 și 1, o puteți normaliza prin secvența

```
I = I / 255.0
```

Pentru a vizualiza o imagine citită, puteți încărca biblioteca matplotlib.pyplot iar apoi să folosiți imshow:

```
import matplotlib.pyplot as plt
plt.imshow(I, cmap='gray')
```

Pentru a adăuga zgomot distribuit normal în fiecare pixel al imaginii normalizate, puteți folosi o secvență similară cu:

```
Inoisy = I + sigma*np.random.randn(I.shape[0], I.shape[1])
```

Pentru a extrage *patch*-uri dintr-o imagine și apoi pentru a reconstrui o imagine din patch-uri folosiți

```
from sklearn.feature_extraction.image \
import extract_patches_2d, reconstruct_from_patches_2d
```

Documentația acestor două funcții se găsește aici. Prima primește ca parametrii imaginea și dimensiunea patch-urilor (în cazul vostru, un tuplu de 2 elemente, reprezentând cele 2 dimensiuni ale patch-ului), iar a doua primește ca parametrii lista de patch-uri și dimensiunea imaginii finale (tot ca tuplu).

Pentru a normaliza dicționarul, utilizați

```
from sklearn.preprocessing import normalize
D0 = normalize(D0, axis=0, norm='max')
```

Pentru a antrena un dicționar pe datele Y, utilizați secvența

```
dl = DictionaryLearning(
    n_components=n,
    max_iter=K,
    fit_algorithm='ksvd',
    n_nonzero_coefs=s,
    code_init=None,
    dict_init=D0,
    params=None,
    data_sklearn_compat=False
)
dl.fit(Y)
D = dl.D_
```

Secvența creează o instanță a clasei DictionaryLearning, folosind constructorul cu parametrii, apoi antrenează dicționarul pe semnalele Y și în final memorează dicționarul în variabila D.

Pentru a calcula reprezentarea rară a unui semnal, utilizați

```
X, err = methods.omp(Ynoisy, D, n nonzero coefs=s)
```

Pentru a calcula valoarea PSNR între două imagini, folosiți următoarea funcție:

```
def psnr(img1, img2):
    mse = np.mean((img1 - img2) ** 2)
    if(mse == 0):
        return 0
    max_pixel = 255
    psnr = 20 * np.log10(max_pixel / np.sqrt(mse))
    return psnr
```

3 Exerciții

- 1. Pregătirea imaginii.
  - (a) Încărcați imaginea. Veți obține imaginea I de dimensiune $m_1 \times m_2$.
  - (b) Adăugați zgomot cu dispersie σ imaginii. 0.25p

0.25p

(c) Extrageți *patch*-urile din imaginea Inoisy și memorați-le în variabila Ynoisy.

Funcția extract_patches_2d va returna colecția de *patch*-uri, însă pentru a putea fi utilizate în continuare în antrenarea dicționarului e nevoie de ajustarea dimensiunii, respectiv de vectorizarea *patch*-urilor.

Afișați întâi dimensiunea Ynoisy. Pentru a vectoriza *patch-*urile folosiți

```
Ynoisy = Ynoisy.reshape(Ynoisy.shape[0], -1)
```

Afișați din nou dimensiunea Ynoisy, pentru a observa rezultatul vectorizării.

Transpuneți matricea (np. transpose), apoi calculați media semnalelor pe linii (axa 0; puteți folosi np. mean), reprezentând media *patch*-urilor. Scădeți-o din Ynoisy.

(d) Selectați N *patch*-uri de dimensiune p*p la întâmplare din imagine, obținând astfel semnalele Y.

Pentru aceasta, generați un set de N indici

```
indices = numpy.random.choice(Ynoisy.shape[1], N)
```

cu care să indexați în Ynoisy

```
Y = Ynoisy[:, indices]
```

- 2. Antrenarea dicționarului.
  - (a) Generați un dicționar aleator (de exemplu, tot cu ajutorul funcției numpy.random.randn) și normați coloanele, obținând dicționarul DO. Reamintim că dicționarul trebuie să fie, conform documentației, o matrice de dimensiuni $p^2 \times n$.

0.5p

0.5p

(b) Antrenați dicționarul D pornind de la dicționarul D0 inițializat mai sus, pentru K iterații, utilizând *patch*-urile selectate Y ca semnale de antrenare.

0.5p

Observație: antrenarea s-ar putea să dureze până la câteva minute, în funcție de puterea calculatorului vostru.

- 3. Calcul reprezentării rare și reconstrucția imaginii.
  - (a) Calculați reprezentarea rară a tuturor semnalelor Ynoisy (folosind algoritmul OMP), obținând astfel Xc. 0.5p

Observație: calculul reprezentării rare s-ar putea să dureze până la câteva minute, în funcție de puterea calculatorului vostru.

(b) Obțineți *patch*-urile curate, Yc, utilizând dicționarul D și reprezentarea Xc, apoi adăugați media pe linii pe care ați scăzut-o anterior.

0.5p

- Reamintim că înmulțirea între matricea dicționarului și matricea care conține semnalele rare se poate obține prin expresia D @ Xc.
- (c) Transpuneți matricea Yc și schimbații forma pentru a anula efectele vectorizării:

Yc = Yc.reshape(Yc.shape[0], p, p)

0.25p

(d) Reconstruiți imaginea din patch-urile Yc, obținând imaginea curată Ic.

0.25p

- 4. Evaluarea performanței.
  - (a) Vizualizați cele trei imagini (originală, alterată de zgomot și curățată de zgomot).

0.5p

(b) Calculați *PSNR* pentru a măsura reducerea zgomotului. Calculați atât *PSNR* între imaginea originală și cea afectată de zgomot, cât și între cea originală și cea în care ați eliminat zgomotul.

0.5p

(c) Dacă valoarea obținută pentru imaginea *denoised* este **mai mare** decât pentru cea *noisy*, metoda și-a îndeplinit scopul (punctajul pentru acest subpunct se acordă doar în acest caz).

0.5p